

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

An Episcopus cum infamibus, & criminosis ad ordines dispensare possit.
Cap. VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

cartilago non est membrum, sed potius tutela, & ornamentum auris Couar. Henriq. & alij apud Barbof. ubi supra num. 39. unde abscindentem huiusmodi cartilaginem non esse irregularem, tenent Doctores, quos refert, & sequitur Dian. p. 4. tr. 2. ref. 26. Quinto si absq. propria culpa claudus efficiatur d. cap. 1. ubi glos. de Corp. vitiat. c. si quis in infirmitate. 55. dist. nisi sit talis, quem oporteat cum baculo accedere ad altare, cap. nullus Episcopus & ibi glos. in ver. cum baculo de Consecr. dist. 1.

10 Si vero post susceptos ordines vitium aliquod, seu defectus corporis etiam notabilis superuenerit impedimentum praestans executioni alicuius actus, seu officij ordinis, tunc excepto altaris ministerio potest Episcopus in reliquis officijs, ad quae clericus non impeditur, dispensare cap. significauit ubi glos. in ver. nostra de Corp. vitiat. quod procedit, quando talis defectus ex propria culpa processit, tunc enim requiritur Episcopi dispensatio: caeterum si talis defectus absque culpa superuenerit, tunc licet Clericus non possit illum actum, seu officium, ad quod ob talem defectum redditur inhabilis, exercere, reliqua tamen officia iure proprio poterit peragere cap. presbyterum de Cler. egrot. & ideo Sacerdos, qui post Sacerdotium effectus est impotens ad missam celebrandam, potest confessiones audire, & alia officia exercere Nauar. conf. 6. de etat. & qualit. Bellett. tit. 1. S. 7. num. 27. & 28. Bonacin. loco cit. pun. 2. num. 25.

& alij apud Barbof. in cap. presbyterum num. 3. de Cler. egrot. & d. all. 42. num. 45. Garv. d. par. 7. c. 12. num. 18. & seq.

SVM. M. ARIVM.

- 1 An infames, & criminosi ad ordines promoueri possint.
- 2 Notorium quomodo intelligatur.
- 3 Criminosi occulti ordinari non prohibentur.
- 4 Valet electio, & collatio beneficii facta criminoso occulto, secus si criminosus sit publicus.
- 5 Declaratur supradicta conclusio.
- 6 Iuris infamia ex quibus delictis contrahatur.
- 7 Quando infamia facti incurritur.
- 8 An infamia notoria Patris noceat filio.
- 9 Vilitas uxoris aliquando nocet viro.
- 10 An filij paganorum, vel Iudeorum sint irregulares.
- 11 Quando potest Episcopus Neophitum ad ordines promouere.
- 12 In Infamia Iuris solus Papa dispensat.
- 13 An huiusmodi infamia possit tolli per Principem laicum.
- 14 Et an possit auferri per Episcopum, & num. 15.
- 16 In Infamia facti potest Episcopus liberè dispensare.
- 17 Infamia facti tollitur etiam per emendationem vitae. Quando aliquis emendatus praesumatur, ibidem.
- 18 Infamia, qua ex hominum oblatione processit, contrario eorum dicto tollitur.

19 *An condemnatus ad trirēmes sit irregularis.*

Et quid si virgis casus fuit per sententiam Iudicis, ibidem.

C A P. VI.

An Episcopus cum Infamibus, & criminosis ad ordines dispensare possit.

Ommunis est conclusio, quod infames, vel qui notorio crimine enormi, & depositione digno notantur, ad ordines promoueri non possunt *vt tradūt DD. in c. extenore de Tēp. ordin. & in c. fin. de furt. notoriū autem dicitur quoad hoc, quod est confessum a parte in iudicio, vel super quo est lata sententia, quæ transiit in rem iudicatam, aut est adeo manifestū, vt nulla tergiversatione sceleri possit, veluti si illud sciat euidenter maior pars populi, vicinorum, aut Collegij Nau. in man. c. 25. nu. 73. & alij apud Bonacin. de Censu. disp. 7. q. 3. pun. 1. n. 2. vnde non sufficeret, quod probari possit, aut sit fama de eo, aut sit confessum extrajudicialiter, vt dicit eodem Nauar. cap. 27. n. 248. vbi citat S. Antonin. 3. par. tit. 28. capit. 6. §. 7.*

3 Criminosi verò, & infames occulti si promoueri voluerint, non debent aliqua ratione prohiberi, quia nullum crimen occultum, quamuis graue, & enorme, inducit irregularitatem, nisi illud, de

quo a iure specialiter statuitur, vt homicidium Nau. ibidem d. n. 248. Henriq. lib. 14. cap. 5. num. 2. Valen. tom. 4. disp. 7. quæst. 19. pun. 3. Tolet. lib. 1. cap. 74. num. 3. Auil. de Censur. 7. par. disp. 4. dub. 7. concl. 1. & alij apud Garc. de Benefic. par. 7. cap. 8. num. 68. Barbof. in d. cap. extenore n. 3. de Tempor. ordin. Dian. par. 4. tr. 2. ref. 93. vnde valida etiā esset electio, seu collatio beneficij facta infami, vel criminoso occulto, si tale crimen non inducat irregularitatem, seu inhabilitatē ad beneficia Nau. d. cap. 27. num. 251. vers. sexto, & conf. 1. num. 51. de Constit. & conf. 10. num. 3. de Simon. & alij, quos refert, & sequitur Garc. d. par. 7. cap. 8. nu. 47. & seq. vbi dicit, quod non est textus, qui conuincat nullitatem dictæ provisionis, quamuis possit irritari, vt dixit Rot. decis. 426. p. 1. Diuers. secus si criminosis sit publicus, quia tunc collatio esset irrita ipso iure, vt de publico Aleatore, & usurario est text. in cap. inter dilectos de excessu. Pralat. Rot. dicta dec. 426. Ric. in Collect. decis. 2772. Bonacin. de Censur. disp. 7. q. 3. pun. 1. num. 11.

5 Sed hæc intellige quoad infames infamia iuris, nam si sint infames infamia facti, semper erunt irregulares, cum hæc consistat in vitæ sordibus, & vilitate diulgata: & idè non potest esse occulta, vt post Felin. & Auil. obseruat Garc. d. cap. 8. num. 14. Barbof. de offic. & potest. Episc. par. 2. all. 43. nu. 18. in fin.

6 Iuris autem infamia contrahitur ex ijs delictis, quibus ecclesiastica

sticę, vel seculares leges infamiam adiungunt: infames enim secundum leges sunt etiam infames secundum canones *c. infames c. omnes verò 6. q. 1.* quale est crimen Apostasię: a fide, raptus mulierum, periurij in iudicio, maleficij, Simonię, Sodomię, hæresis, læsę maiestatis, Ienocinij, prostitutionis proprię filię, vel neptis, & alia crimina, quę recenset Barbof. *de officio & pot. Episc. par. 2. alleg. 43. nu. 25. Bonacin. de censur. disp. 7. q. 3. pun. 1. n. 2. Sylu. in ver. infamia n. 9. Bellet. tit. 1. §. 10. per tot.*

7 Infamia verò facti incurritur, cum opinio alicuius grauata est apud bonos, & graues viros super aliquo crimine Sylu. *in ver. infamia n. 2. Garc. d. par. 7. cap. 8. n. 14.*

Obserua tamen, quod infamiã non faciunt dicta paucorum, nec multarum leuium personarum, modò apud bonos, & graues non sit opinio læsa Sylu. *loco cit. n. 3. & alij communiter.* Quare ad inducendam huiusmodi infamiam facti quatuor conditiones a doctoribus requiruntur; prima, quod sit opinio communis: secunda vt ab ipsis pluribus voce manifestetur: tertia vt infamia sit apud bonos, & graues viros: quarta vt oriatur ex suspitione probabili, ita Sanchez. *in opusculo moral. lib. 6. cap. 3. dub. 4. quę refert Barbof. d. all. 43. n. 17.* His adde quintam conditionem, vt infamia sit de eo crimine, quod iuris infamiam annexam habet: crimina enim, quę iuris infamiam non habent annexam, non inducunt irregularitatem, etiam si delinquens factus sit infamis ob publicitatem

criminis, vt dicit Coninch. apud Bonacin. *de censur. disp. 7. q. 3. pun. 1. numer. 5.*

8 An verò infamia notoria Patris noceat filio quoad ordines suscipiendos? Resp. quod non nocet, nisi in casibus in iure expressis, quale est crimen hæresis: filius enim hæretici incurrit irregularitatem ex infamia patris, qui in hæresi non emendatus decessit cap. *quicumque d. hæretici, & cap. Statutum de hæret. in 6. Ricc. in Prax. for. eccles. p. 3. ref. 487.*

Limita in locis hæresi valdè infectis, vbi hanc irregularitatem ex infamia filij hæreticorum non incurrit, vt obseruat Tanner. *in 3. par. disp. 6. quæst. 10. dub. 10. nu. 201. quem refert, & sequitur Dian. par. 4. tr. 2. ref. 45.*

Limita 2. si filius natus esset ante lapsum parentis in hæresim, tunc enim non incideret in hanc irregularitatem: quemadmodum neque subiacet pœnis filius rei criminis læsę maiestatis natus ante delictum Bonacin. *de censur. disp. 7. q. 3. pun. 7. n. 9. vbi citat Nauar. Vgolin. Simanc. Less. & alios.*

9 His adde quod vilitas vxoris aliquando nocet viro: nam si duceret mulierem scurrilem, seruam, aut publicam fabularum actricem etiam virginem, ea mortua ordinari non debet cap. *si quis viduam 2. dist. 34. Nau. cap. 27. num. 196 Bellett. Disquis. Cleric. par. 1. tit. 1. §. 6. num. 34.*

10 Sed quæres, an filij Paganorum, vel Iudæorum sint irregulares? Resp. Affirmatiuè, modò in adulta ætate conuertantur ad fidem cap.

Nco-

- Neophytus 61. dist. Nauar. in man. cap. 27. num. 205. Bonacin. loco. cit. disp. 7. q. 2. pun. 1. num. 4. & 5. si vero baptizati sunt ab infantia nullā contrahunt irregularitatem, quia hæc irregularitas non est in iure expressa Dian. par. 4. tr. 2. ref. 50.*
- 11 Potest tamen Episcopus post dilationem aliquam temporis Neophytum, seu recentem in aetate ad fidem conuersum ad ordines promouere, si in rebus fidei bene instructus, & idoneus reperiatur; & tunc Episcopus non dispensat in irregularitate, sed declarat irregularitatem cessasse: iura enim certum tempus non præscribunt *Barbos. de offic. & pot. Episcop. p. 2. all. 10. n. 8. Bonacin. d. disp. 7. q. 2. pun. 1. nu. 5. Dian. d. ref. 50. vbi etiam dicunt, quod post decem annos à baptismo suscepto Neophytus non est amplius irregularis.*
- 12 In infamia vero iuris solus Papa dispensat *Nau. cap. 27. nu. 204. Barbos. p. 2. all. 43. n. 31. potest tamē*
- 13 infamia iuris tolli etiam per Principem, qui superiorem non recognoscat *Sylu. in ver. infamia n. 16. & seq. vbi etiam dicit, quod restitutus per Principem si egerit pœnitentiam, non indiget alia dispensatione, & ita etiam tenent alij apud Barbos. d. all. 43. num. 20, Bonacin. d. disp. 7. q. 3. pun. 1. num. 6. vbi obseruat, quod tunc Princeps laicus tantummodò indirectè dispensat super huiusmodi irregularitate, seu impedimento, quatenus aufert infamiam, qua sublata tollitur irregularitas.*
- 14 Ità etiam infamia huiusmodi potest tolli per Episcopum dispensando in adulterio, & alijs minoribus delictis *iuxta capitulum atq. Clerici §. 1. de Iudic. nam dispensando directè super delicto, quod non sit grauius adulterio, indirectè, & accessoriè infamiam demit Sylu. in ver. infamia num. 16. Nau. d. cap. 27. num. 204. Bonacin. loco cit. nu. 6. vers. tertio.*
- 15 Addit Henricus quem refert *Barbos. d. all. 43. n. 31. quod Episcopus superueniente infamia iuris dispensare potest, vt talis infamis retineat vsum ordinum, & beneficia, quamuis nequeat dispensare, vt de nouo obtineat.*
- 16 In infamia verò facti liberè potest Episcopus dispensare *Nauar. d. cap. 27. nu. 204. Mirand. in man. Pralat. to. 2. q. 8. ar. 5. concl. 1. Ioan. à Cruc. de stat. Relig. lib. 1. cap. 6. dub. 17. concl. 2. & alij apud Barbos. d. p. 2. all. 43. nu. 31. vbi etiam subdit, quod si Episcopus infamem, & turpem personam ordinauerit in Clericum intelligitur cum eo dispensasse circa infamiam in casibus sibi à iure permissis.*
- 17 Tolli etiam potest hæc facti infamia per emendationem vitæ *Bonacin. loco cit. num. 5. & 6. Dian. p. 4. tr. 2. ref. 93. & alij cõmuniter. sed ad probandum, aliquè esse emendatum non satis est, illum esse cõtritum, & confessum, sed exterior requiritur satisfactio; & ideò non aliter emendatus præsumitur, quàm si trium annorum interuallo ab improbè factis se abstinerit, & in relictis, honestisque actionibus sese exercuerit *Mascard. de Probat. concl. 465. nu. 10. quem refert Barbos.**

- bos. d. alleg. 43. num. 23. praterquam in reatu periurij, cuius emendatio non detrahit infamiam inde prouenientem cap. testimonium de Testib. Vnde infamiam iam emendatum posse absque alia dispensatione ordines suscipere, & susceptos exercere dicit Bonacin. d. disp. 7. q. 3. p. 1. n. 7. & seq.*
18. Addit Abb. Campan. Suar. & alij apud Barbof. d. all. 43. n. 21. infamiam, quae ex hominum ablocutione processit, contrario eorum dicto tolli.
19. Vltimo obseruat Ricc. decif. 119. par. 1. Homobon. in cons. Casuum. Conscien. vol. 1. par. 4. resp. 158. quos refert. & sequitur Diana p. 4. tr. 2. ref. 83. eum, qui damnatus ad triremes in eis steterit, posse absque alia dispensatione ad ordines promoueri, & in susceptis ministrare, quia non est in iure expressum, condemnatum ad remigandum contrahere infamiam; quod intellige, dummodo crimen, pro quo damnatus fuit, iuris infamiam non habeat annexam, vt supra diximus cum Bonacin. de censur. d. disp. 7. q. 3. p. 1. n. 5. contrarium tamen tenet Campan. in Divers. Jur. can. rub. 11. cap. 18. nu. 16. Lezan. in sum. q. reg. cap. 16. n. 32. & alij apud Barbof. d. p. 2. all. 43. n. 15. qui asserunt, talem esse irregularem, idemque de eo, qui virgis caesus fuit praecedente Iudicis sententia, dicit Nau. cof. 43. de Tempor. ordin.
2. An expositi censendi sint legitimi.
3. Potest Episcopus cum illegitimis quoad minores ordines, & simplex beneficium dispensare.
4. An, & quando Episcopus possit dispensare cum illegitimo quoad Canoniatum ecclesiae Collegiatae, & dimidias portiones ecclesiae Cathedralis.
5. Et an possit in tali casu quoad Canoniatum eiusdem ecclesiae Cathedralis dispensare.
6. Episcopus non potest cum illegitimo dispensare super pluralitate beneficiorum simplicium.
7. Dispensatus a Papa ad beneficium curatum, si unum iam fuerit assequutus, non potest vigore eiusdem dispensationis alterum assequi.
8. Episcopus scienter promouens illegitimum an intelligatur cum eo dispensasse.
9. An Episcopus ex iure nouo Concilij Tridentini sess. 24. de ref. c. 6. possit dispensare cum illegitimis ad maiores ordines, & beneficia curata.
10. Et an possit dispensare, si illegitimus iam ordinatus fuerit.
11. An legitimatus censeatur factus habilis ad ordines, & beneficia.
12. An per ingressum Religionis tollatur irregularitas ex defectu natalium.
13. Et an tollatur irregularitas ex usu ordinis contracta.
14. An illegitimus per professionem habilitetur ad Praelaturas.
15. Si professio est nulla, non tollitur irregularitas ex defectu natalium.

S V M M A R I V M.

I. Illegitimi ab ecclesiasticis ordinibus arcentur, & quare.